

Hof Arnhem: btw op pensioenpremies

Indirect Tax Alert

Nummer 680 | 6 november 2025

Shape the future
with confidence

Hof Arnhem: btw op pensioenpremies

Op 30 september 2025 heeft het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden uitspraak gedaan in een tweetal procedures over de btw-positie van bedrijfstakpensioenfondsen (ECLI:NL:GHARL:2025:5991 en ECLI:NL:GHARL:2025:6015). De bedrijfstakpensioenfondsen verdedigden de stelling dat een deel van hun premies ziet op afzonderlijke met btw belaste pensioenuitvoeringsdiensten verricht aan de werkgevers, waardoor zij de btw op uitvoeringskosten volledig in aftrek kunnen brengen. De Belastingdienst is van mening dat de gehele premie een vergoeding voor een vrijgestelde pensioenverzekeringsdienst vormt. Het Gerechtshof volgt de pensioenfondsen in hun stelling dat sprake is van een met btw belaste uitvoeringsdienst, maar oordeelt dat de gehele premie de vergoeding vormt voor deze dienst. Dit betekent dat 21% btw verschuldigd is over de volledige pensioenpremies. Dit is een opmerkelijk oordeel dat aanzienlijke gevolgen kan hebben voor alle Nederlandse bedrijfstakpensioenfondsen.

1. Achtergrond

Terwijl veel lopende btw-zaken in de pensioensector gaan over de btw-vrijstelling voor collectief vermogensbeheer, ging het in deze zaak juist over het verkrijgen van recht op aftrek van btw voor pensioenfondsen. In het PPG Holdings-arrest (HvJ EU, C-26/12) oordeelde het Hof van Justitie in 2013 dat een werkgever btw op kosten die verband houden met pensioenbeheer voor werknemers in beginsel in aftrek mag brengen. Om deze reden kan het voor bedrijfstakpensioenfondsen in een sector waarin werkgevers btw op kosten doorgaans in aftrek kunnen brengen, gunstig zijn om de te verdedigen dat zij een afzonderlijke belaste prestatie verrichten aan de

werkgevers. De pensioenfondsen kunnen de btw op uitvoeringskosten vervolgens in aftrek brengen en de btw die over de premies wordt berekend is voor de werkgevers aftrekbaar.

Pensioenfondsen in Nederland berekenen geen btw over pensioenpremies, al dan niet op basis van de btw-vrijstelling voor verzekeringsdiensten. De procederende bedrijfstakpensioenfondsen passen eveneens de btw-vrijstelling toe maar stelden vast dat een klein deel van hun premies ziet op kosten voor pensioenuitvoering, terwijl de overige premies worden gebruikt als inleg voor de pensioenbeleggingen. De pensioenfondsen verdedigden dat het deel van de premies dat ziet op de dekking van pensioenuitvoeringskosten een vergoeding vormt voor een afzonderlijke belaste prestatie waarover btw verschuldigd is. Hierdoor is de btw op uitvoeringskosten voor de pensioenfondsen aftrekbaar.

De inspecteur stelt dat sprake is van één vrijgestelde verzekeringsdienst en dat de volledige premies de vergoeding vormen voor deze dienst. Hierdoor is geen btw verschuldigd over de premies en is de btw op uitvoeringskosten bij de pensioenfondsen niet aftrekbaar.

Het Hof oordeelt dat de uitvoering van pensioenregelingen door de pensioenfondsen moet worden beschouwd als één samengestelde dienst. Het Hof oordeelt vervolgens dat deze dienst geen vrijgestelde verzekeringsdienst vormt, met name niet omdat werknemers/deelnemers van verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfondsen ook recht hebben op pensioenuitkeringen als de betrokken werkgever niet (alle) premies voldoet. Het Hof concludeert dat hierdoor geen direct verband bestaat tussen

de betaling van premies en de latere pensioenuitkering, waardoor de overeenkomst niet kwalificeert als een verzekeringsovereenkomst in de zin van de btw-vrijstelling. Het Gerechtshof oordeelt daarom dat sprake is van een met btw belaste prestatie. Ter vergelijking: in 2023 oordeelde het Gerechtshof Amsterdam (ECLI:NL:GHAMS:2023:1249) dat een ondernemingspensioenfonds wél van btw vrijgestelde verzekeringsdiensten verricht. Omdat bij een ondernemingspensioenfonds in principe alleen recht op uitkering bestaat als premies zijn voldaan, speelt deze discussie niet bij deze fondsen.

Hof Arnhem-Leeuwarden gaat vervolgens verder dan het standpunt van de pensioenfondsen. Het oordeelt dat de premie niet kan worden opgesplitst in een deel voor inleg (vrijgesteld) en een deel voor uitvoeringskosten (belast). De volledige premie wordt aangemerkt als vergoeding voor één dienst waarover btw verschuldigd is. Het Hof overweegt dat de pensioenfondsen de vrijheid hebben om over het gehele bedrag te beschikken voor de uitvoering van de pensioenregeling, waardoor geen onderscheid kan worden gemaakt tussen een belast en een vrijgesteld deel van de premies.

Door het pensioenfonds te volgen in de stelling dat de diensten belast zijn en de Belastingdienst in de stelling dat sprake is van één ondeelbare prestatie, komt het Hof tot een oordeel dat geen van de partijen lijkt te hebben beoogd. Ook kan dit oordeel verstrekken gevolgen hebben voor bedrijfstakpensioenfondsen met werkgevers wiens activiteiten geen (volledig) recht geven op aftrek van voorbelasting.

2. Gevolgen en vervolgstappen

Als de uitspraken van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden worden gevolgd heeft dit verstrekken gevolgen voor bedrijfstakpensioenfondsen in Nederland omdat

zij ten onrechte geen btw hebben voldaan over de premies die zij aan werkgevers hebben berekend. Voor bedrijfstakpensioenfondsen waarvan de aangesloten werkgevers btw op kosten niet of in beperkte mate in aftrek kunnen brengen, leidt het heffen van btw over de premies ertoe dat btw drukt op (vrijwel) de gehele pensioeninleg van werknemers. Tot op heden is het uitgangspunt in de sector en bij de Belastingdienst geweest dat geen btw verschuldigd is over de premies, omdat dit leidt tot heffing van btw over spaargeld/inleg van deelnemers.

Het is nog niet bekend of partijen cassatie zullen instellen tegen de uitspraken van het Hof. We verwachten niet dat de Hoge Raad het oordeel van het Hof dat de volledige premie kwalificeert als vergoeding voor belaste prestaties in cassatie in stand zou laten. Los van de vraag of er al dan niet een btw-vrijgestelde verzekeringsprestatie is van het bedrijfstakpensioenfonds naar de werkgevers, lijkt het ons onwaarschijnlijk dat de gehele premie daar een vergoeding voor is. De economische analyse is dat het deel van de premie dat niet wordt gebruikt door het bedrijfstakpensioenfonds om uitvoeringskosten mee te betalen, een inleg is van kapitaal welke buiten de maatstaf van heffing zou moeten blijven.

2.1 Gevolgen bedrijfstakpensioenfondsen

Als de uitspraak wordt gevolgd zal de potentiële impact van deze uitspraak per sector verschillen. Voor bedrijfstakpensioenfondsen in sectoren waarbinnen werkgevers geen of beperkt aftrekrecht hebben, zoals de overheid, gezondheidszorg en onderwijs, leidt btw-heffing over de premies tot zeer substantiële aanvullende kosten. Ook zal voor alle sectoren van belang zijn of btw moet worden afgedragen over reeds verstreken tijdvakken, omdat belastingrente bij correcties voor het verleden snel kan oplopen.

2.2 Gevolgen werkgevers

We raden werkgevers aan om deze zaak te volgen en na te gaan wat de fiscale en juridische gevolgen zijn van deze uitspraak. Mogelijk zullen ze een factuur ontvangen voor nog niet in rekening gebrachte btw. Of deze btw aftrekbaar is, is afhankelijk van de activiteiten van de betrokken werkgever.

Bij de invoering van het nieuwe pensioenstelsel is bevestigd dat de uitvoering van de meeste regelingen onder de vrijstelling voor ter collectieve belegging bijeengebracht vermogen kan vallen. Dit beperkt de impact van de uitspraken van het Hof voor pensioenfondsen die over zijn gegaan naar het nieuwe pensioenstelsel.

Het vorenstaande vindt zijn grondslag in onze interpretatie van de thans geldende fiscale wetgeving en gepubliceerde rechtspraak. Deze Indirect Tax Alert dient slechts ter algemene informatie en het pretendeert geen volledigheid en is geen fiscaal advies.

Informatie

Voor nadere informatie betreffende deze alert kunt u contact opnemen met een van de adviseurs van EY.

Indirect Tax

Bas Breimer

Tel.: +31 6 2908 3937 | e-mail: bas.breimer@nl.ey.com

Cees Peeters

Tel.: +31 6 2125 1666 | e-mail: cees.peeters@nl.ey.com

Gijsbert Bulk

Tel.: +31 6 2908 3249 | e-mail: gijsbert.bulk@nl.ey.com

Timo Bootsman

Tel.: +31 6 2908 4739 | e-mail: timo.bootsman@nl.ey.com

Folkert Gaarlandt

Tel.: +31 6 2908 3453 | e-mail: folkert.gaarlandt@nl.ey.com

Caspar Jansen

Tel.: +31 6 2908 4882 | e-mail: caspar.jansen@nl.ey.com

Daniel Kroesen

Tel.: +31 6 2125 2154 | e-mail: daniel.kroesen@nl.ey.com

Annemarie Sanders

Tel.: +31 6 2908 4577 | e-mail: annemarie.sanders@nl.ey.com

Jeroen Scholten

Tel.: +31 6 2125 2383 | e-mail: jeroen.scholten@nl.ey.com

Michel Zeegers

Tel.: +31 6 2125 1267 | e-mail: michel.zeegers@nl.ey.com

Remco van der Zwan

Tel.: +31 6 2908 4583 | e-mail: remco.van.der.zwan@nl.ey.com

EY | Building a better working world

EY is building a better working world by creating new value for clients, people, society and the planet, while building trust in capital markets.

Enabled by data, AI and advanced technology, EY teams help clients shape the future with confidence and develop answers for the most pressing issues of today and tomorrow.

EY teams work across a full spectrum of services in assurance, consulting, tax, strategy and transactions. Fueled by sector insights, a globally connected, multi-disciplinary network and diverse ecosystem partners, EY teams can provide services in more than 150 countries and territories.

All in to shape the future with confidence.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. Information about how EY collects and uses personal data and a description of the rights individuals have under data protection legislation are available via ey.com/privacy. EY member firms do not practice law where prohibited by local laws. For more information about our organization, please visit ey.com.

© 2025 EY Belastingadviseurs B.V.
All Rights Reserved.

This material has been prepared for general informational purposes only and is not intended to be relied upon as accounting, tax, legal or other professional advice. Please refer to your advisors for specific advice.

ey.com